

Klyftorna måste minska

Det går 67 industriarbetarlöner på en topp-vd:s inkomst.

67

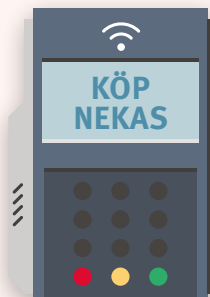

Gapet mellan topp-vd:arnas inkomst och industriarbetarlönen har ökat **explosionsartat** sedan 1980-talet.

Samtidigt har andelen relativt fattiga **fördubblats**

14%

av befolkningen räknas som relativt fattig*

*relativt fattig innebär en inkomst som är lägre än 60 procent av medianinkomsten i befolkningen.

Skillnaderna i samhället ökar

De rika blir rikare medan vanligt folk har fått stå tillbaka. Inkomstskillnaderna har ökat snabbare i Sverige än i något annat jämförbart land under de senaste decennierna. Det finns flera orsaker. Men viktiga förklaringar är att de rikaste i samhället tjänar allt större summor på det kapital de äger. Samtidigt som arbetslösheten ökat och försäkringssystemen vid arbetslöshet och sjukdom urholkats. Inkomststoppen i Sverige drar ifrån samtidigt som de som har de lägsta inkomsterna halkar efter.

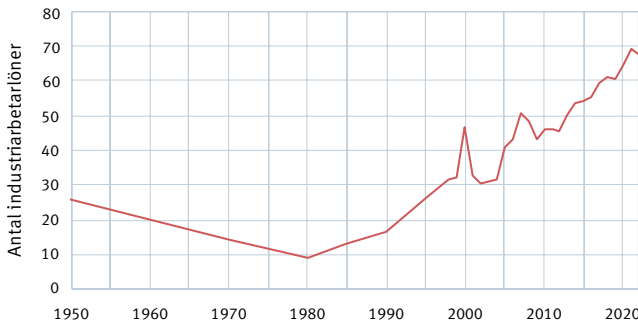
En heltidsarbetande industriarbetare tjänar ungefär 34 000 kr i månaden. Inkomsten för en vd på ett av Sveriges största företag motsvarar 67,2 industriarbetarlöner, alltså närmre 2,3 miljoner per månad. Så här har det inte alltid varit. 1980 var skillnaden i inkomst som minst. Topp-vd:arnas genomsnittliga inkomst motsvarade då nio industriarbetarlöner.

Det är inte rimligt att de som redan har mest i samhället får en allt större del av kakan. Utvecklingen måste vända. Växande inkomstskillnader innebär lidande och svårigheter för de som har minst. Men det är ett problem för hela samhället.

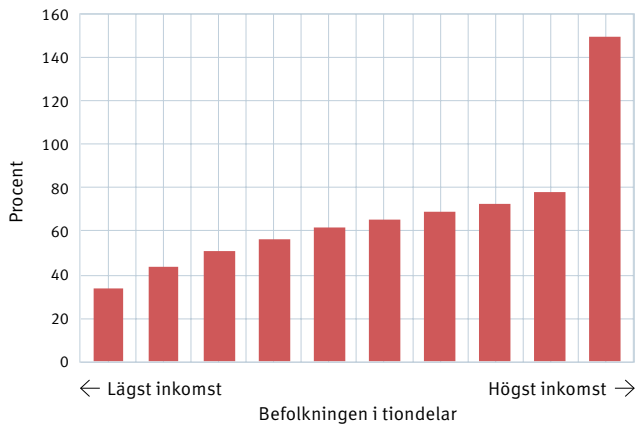
Mycket forskning pekar på att ojämlikhet riskerar att leda till sämre folkhälsa, högre kriminalitet, och sämre ekonomisk utveckling.

Stora klyftor i ett land påverkar sammanhållningen och tilliten. Mycket forskning pekar på att ojämlikhet riskerar att leda till sämre folkhälsa, högre kriminalitet, och sämre ekonomisk utveckling.

Inkomstutvecklingen för topp-vd:arna på 50 svenska storbolag, 1950–2022

Genomsnittlig sammanräknad inkomst inklusive kapitalinkomster i antal industriarbetarlöner.

Störst inkomstökning för höginkomsttagare – inkomstökningen i olika delar av befolkningen, 1991-2022

Förändring (%) av medelinkomsten hos befolkningen indelad i tiondelar.

Kristider för vem?

De senaste åren har kriserna avlöst varandra. Många vanliga hushåll har drabbats hårt ekonomiskt.

Men för eliten har det varit goda tider.

Under perioden 2019-2022 ökade inkomstgapet mellan den genomsnittliga storbolagsdirektören och industriarbetaren med motsvarande sju industriarbetarlöner.

Bankerna och deras ägare har tjänat storkovan på vanligt folk när skillnaden mellan vad du som kund får i ränta på ditt sparkonto och vad du betalar för ditt bolån ökat. Gapet mellan bankernas in- och utlåningsränta har fördubblats på två år.

Antalet superrika svenskar (personer med förmögenheter på över 100 miljoner dollar) beräknas ha ökat med 27 procent 2019-2022. 831 svenskar beräknas ha kvalat in i denna de superrikas klubb år 2022.

Hur vänder vi utvecklingen?

För ett mer rättvist Sverige med mindre klyftor behövs krafttag. Avgörande prioriteringar är:

- ▶ **En rättvis skattereform.** Dagens skattesystem bidrar till att öka klyftorna i samhället. Det behövs rättvisare beskattning av bland annat kapitalinkomster och förmögenheter. Beskatta bankerna hårdare och återför pengarna till kunderna.
- ▶ **Bekämpa arbetslösheten.** Sverige har plågats av hög arbetslöshet i flera decennier. Nu ökar den igen. Full sysselsättning ska vara ett prioriterat mål för den ekonomiska politiken. Rusta upp arbetsmarknadspolitiken.
- ▶ **Löneandelen behöver öka i ekonomin.** Om balansen mellan arbete och kapital ska förbättras behöver lönerna de kommande åren öka snabbare än vad de har gjort de senaste åren.
- ▶ **Trygghet vid arbetslöshet och sjukdom.** Fler behöver omfattas och ersättningarna från försäkringssystemen höjas. Slopa karensen.
- ▶ **Stärk välfärden.** Välfärden bidrar i hög grad till att minska ojämlikheten, men de senaste decennierna har ett underskott vuxit fram. I år är läget exceptionellt på grund av kostnadskrisen. Statsbidragen till kommunsektorn måste öka.

Gå med i facket!

Var med och vänd utvecklingen du också.

På lo.se/start/verksamhet/medlem_i_facket kan du läsa mer om att gå med i facket.

Statistiken i denna folder kommer från LO-ekonomernas rapport "Makteliten – Alltid goda tider", Statistiska centralbyrån, OECD och Credit Suisse.

På lo.se/makteliten kan du läsa hela rapporten om maktelitens inkomster.

LO är en samlande kraft för 14 fackförbund.

ISBN: 978-91-566-3654-7